

РОЗДІЛ 3.

ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИКИ ТЕКСТУ ТА ДИСКУРСУ

Отримано: 21 лютого 2019 року

Прорецензовано: 9 березня 2019 року

Прийнято до друку: 23 вересня 2019 року

e-mail: liudmylachumak@gmail.com

irena29@gmail.com

DOI: 10.25264/2519-2558-2019-7(75)-47-51

Чумак Л. М., Сніховська І. Е. Лінгвопрагматичний потенціал телескопійних лексичних інновацій з константним компонентом *brex-* у сучасному англomовному медійному дискурсі. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог: Вид-во НаУОА, 2019. Вип. 7(75), жовтень. С. 47–51.

УДК 81'06'37'42: 811.111

Чумак Людмила Миколаївна,
кандидат філологічних наук,
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Сніховська Ірена Едуардівна,
кандидат філологічних наук, доцент,
Житомирський державний університет імені Івана Франка

ЛІНГВОПРАГМАТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТЕЛЕСКОПІЙНИХ ЛЕКСИЧНИХ ІННОВАЦІЙ З КОНСТАНТНИМ КОМПОНЕНТОМ *BREX-* У СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ

*Стаття присвячена англomовним лексичним інноваціям, утвореним у процесі телескопійного словотворення. Проаналізовано структурні, семантичні та прагматичні характеристики телескопійних лексичних інновацій з константним компонентом *Brex-* / *brex-* у сучасному англomовному медійному дискурсі. Визначено, що характерною ознакою виокремленого компонента *Brex-* / *brex-* є актуалізація позначення реалій життя британського суспільства, пов'язаних з виходом Британії зі складу Єврозони. Встановлено, що телескопійні слова виступають словотвірною базою у подальших процесах словотворення. Зроблено висновок про тенденцію збільшення та перспективність подальшої активізації утворення лексичних інновацій за телескопійним способом словотворення.*

Ключові слова: телескопія, лексична інновація, медійний дискурс, репрезентація дійсності.

Liudmyla Chumak,
Doctor of Philosophy (Philology),
Ivan Franko Zhytomyr State University
Irena Snikhovska,
Candidate of Sciences (Philology), Associate Professor,
Ivan Franko Zhytomyr State University

LINGUOPRAGMATIC POTENTIAL OF BLEND-FORMATED LEXICAL INNOVATIONS WITH THE CONSTANT ELEMENT *BREX-* IN THE MODERN ENGLISH MEDIA DISCOURSE

*The article is concerned with the study of English lexical innovations, constructed in the process of blending word-formation. Structural, semantic and pragmatic features of lexical innovations with the constant element *brex-* in Modern-English media discourse are clarified, as well as the specifics of such new lexemes application to denote the realities of different spheres are determined. The semantic structure of lexical innovations with the constant element *brex-* is investigated with the help of dictionary definition, lexicographic and component analyses, which made it possible to determine how the new word correlates with the relevant referent. It is determined that the characteristic feature of the singled out *brex-* element is actualized in the process of nomination different spheres of reality in the life of the British society, referring to the procedure of Britain's exit from Eurozone membership. Such lexical innovations with *Brex-* / *brex-* element are used in Modern English discourse to name people by their affiliation to a group of devotees, different processes, activities, situations, phenomena of social spheres. It is established that blends themselves could be used as the word-building base in further processes of word-formation. The conclusion is made that there is the tendency of increasing and further activation of lexical innovations construction by means of blend word-formation.*

Key words: blend, lexical innovation, media discourse, representation of reality.

Постановка проблеми. Тенденція функціонування в медійному дискурсі телескопійних лексичних інновацій з характерним константним компонентом сприяє дискурсивному використанню та поширенню таких одиниць в текстах сучасних англomовних ЗМІ.

Формулювання завдання дослідження та матеріал дослідження. Стаття присвячена способам актуалізації смислової структури телескопійних лексичних інновацій, що виражають актуально сформовані репрезентації дійсності. Предметом дослідження є структурні та лінгвопрагматичні характеристики телескопійної інновації *Brexit* в сучасному англomовному

медійному дискурсі. Мета статті – структурний, семантичний та лінгвопрагматичний аналіз телескопійної інновації *Brexit* та утворених на її основі похідних одиниць у сучасному англomовному медійному дискурсі.

Огляд останніх досліджень і публікацій. Прагматичні функції лексичних інновацій, утворених за моделями словотвору в сучасному англomовному медійному дискурсі стали предметом дослідження як українських, так і зарубіжних вчених (Е. Г. Балюги, М. В. Белозьорова, В. М. Бутова, О. М. Головка, І. П. Гусака, Ю. О. Жлуктенка, В. І. Заботкіної, Ю. А. Занцова, О. А. Земської, Л. Ю. Касьянкової, Г. М. Коваленко, М. М. Положина, Л. В. Сандій, С. О. Швачко, А. В. Янкова).

Виклад основного матеріалу дослідження. Утворення лексичних інновацій за моделями, складові елементи яких утворилися внаслідок словотворчих способів скорочення та словоскладання, відоме як процес телескопійного словотвору [6, с. 49]. Структура телескопійної інновації повністю або частково відображає параметри всіх її складових компонентів. І в цьому випадку мова йде не лише про будову слова-бленда, але й про створення більш складної лексичної одиниці, здатної позначати ознаки про новий об'єкт у сукупності [8, с. 48].

В англomовному медійному дискурсі початку ХХІ століття досить активно використовується повнозначне слово-іменник *exit* у значенні «вихід» у процесі утворення лексичних інновацій. Як складовий елемент телескопійного способу словотворення цей іменник спочатку використовували у повідомленнях у темах виходу Греції з Єврозони – **Grexit** (Greek + exit): Citi group economists Willem Buiter and Ebrahim Rabhari revised their predictions of a Greek exit from the eurozone – or «Grexit» – in the next 18 months up to 50 percent from 25-30 percent in November. (Business Insider, February 7, 2012). Проте після надання Афінам улітку 2015 року 3-го пакету фінансової допомоги обсягом у 86 млрд. євро строком на три роки виникло відчуття, що найпроблемніша країна європейського валютного союзу виходить із кризи.

Та все ж лексична інновація **Grexit** знову все частіше використовується в сучасному медійному дискурсі. Це пов'язано з дискусією про списання Греції боргу, позицією МВФ, виборами в Німеччині, готовністю Греції до подальших реформ: Amid growing concern about the outbreak of another European financial crisis, German minister Wolfgang Schaueble said calls to slash the country's debt mountain would lead to **Grexit**. (The Daily Mail, February 10, 2017).

За аналогією до лексеми **Grexit** у сучасний медійний дискурс почали залучатись також і лексичні новотвори з константним елементом *exit* у значенні «вихід», як, наприклад, лексема **Brexit**: Stranger things have happened: Before the term “**Brexit**” was invented, “**Grexit**” was the far better-known word – and the more plausible scenario. (Business Insider UK, March 23, 2017).

До лінійки таких інновацій увійшли, окрім **Brexit** (British / Britain + exit) (2012) [18], ще декілька одиниць, зокрема: **Frexit** – «the possible exit of France from the EU» (2016) [14], **Italexit** – «the possible exit of Italy from the EU» (2016) [11].

З 2018 року в англomовному медійному дискурсі збільшилось використання лексичної одиниці **INF-exit** (the Intermediate-range Nuclear Forces) (2018) в повідомленнях про вихід США із ракетного договору через дії Росії – Договору про ліквідацію ракет середньої та малої дальності, однієї із найважливіших угод між СРСР та США, підписаного у часи «холодної війни»: The EU feels that the transatlantic alliance between Europe and America, and especially its military wing, the North Atlantic Treaty Organization (NATO) is not as strong under the current US president and that Trump's **INF-exit** may unleash another Cold War-era arms race with Russia. Therefore, the **INF-exit** and Moscow's likely military escalation have increased the need for the EU to create a joint European military. (United World, November 19, 2018).

Як зазначають дослідники сучасного англomовного медійного дискурсу, у зв'язку з проведенням референдуму (23 червня 2016 року) щодо виходу Британії зі складу Єврозони, надзвичайно активізувалась лексична інновація *Brexit* у процесах позначення різних понять дійсності [15, с. 262], що й дозволяє автору медійного повідомлення трактувати найрізноманітніші реалії, пов'язані з соціальним, політичним, економічним, культурним життям британського суспільства.

В останній редакції Оксфордського словника – одного з основних і найавторитетніших англomовних лексикографічних джерел зазначається, що лексичну інновацію **Brexit** вперше було застосовано 2012 року. Активне залучення зазначеної телескопійної інновації в медійному дискурсі у різних контекстах відразу ж набрало популярності у всьому світі та стало словотвірною базою, у якій концентрується значеннєва характеристика реалії – «the withdrawal of the United Kingdom from the European Union» [18]. Вже у 2015 році за версією веб-сайту «Oxford Dictionaries Online» інновація *Brexit* увійшла в короткий список в номінації «Слово року», а у 2016 укладачі тлумачного словника англійської мови «Collins English Dictionary» оголосили її словом-лідером [23].

Включення елементів *br-* та *ex-* (*Brex-* / *brex-*) як репрезентантів «чистого» телескопійного способу словотвору в процесі подальшого утворення нових слів є результатом «вторинної функції» телескопійного механізму, коли одиниця мови набуває узагальненого значення й використовується за аналогією в тотожних ситуаціях іменування референтів.

Телескопійні слова самі стають базою у подальшому словотворенні. Зважаючи на те, що телескопійні деривати є вторинними контамінаційними похідними утвореннями, і тому вмотивованими, в структурі таких лексичних інновацій виділяються елементи, що не повторюються в інших оточеннях з тим самим семантичним та категоріальним наповненням. Наприклад, складовий елемент *brex-* в серії телескопійних дериватів сприймається як структурний конститuent з певною функцією та додатковою інформацією, що виникла в результаті сполучення скорочених форм лексичних одиниць.

Проведений лексикографічний та компонентний аналіз лексичних інновацій, утворених на основі телескопійної інновації **Brexit**, дозволив проаналізувати семантичну структуру виокремлених лексем, що дало змогу визначити, як співвідноситься нове слово з репрезентацією відповідного референта.

Так, усі виокремлені з сучасного англomовного медійного дискурсу лексичні інновації з константним компонентом *Brex-* / *brex-*, утворені за телескопійним способом словотворення, репрезентують референти, що:

– ідентифікують людей за належністю до групи однодумців (*brexcellery* – “non-EU trade representative prepared to offer favourable terms thanks to UK's improved post-Brexit negotiating position (note irregular declension)” [12], *brexile* – “member of an elite body of international businessmen upholding British sovereignty from a series of island outposts around the world” [12], **brexiteer** / **brexiter** – «a person who is in favour of the United Kingdom withdrawing from the European Union» [18], **brexitered** – «someone who voted to leave EU then search what EU means afterwards» [24], **brexwit** – «a person strongly in favour of the UK leaving the EU (is not interested in political facts, and often parrots phrases they have read in the tabloid media – especially the

Daily Mail, generally of below average intelligence)” [24], *bremonoer* – «a person who complains about Britain’s withdrawal from the EU» [9]);

– іменують явища соціального аспекту (**brexart** – “the cultural impact of Brexit” [17], *brexceptionalism* – “doctrine emphasising the over-riding importance of key trading relationships, such as those with Guernsey, the Isle of Man and the Cayman Islands” [12], **brexecution** – «the resulting conversational punishment received when disagreeing with a supporter of the Brexit movement» [24], *brexchange* – “any currency transaction leaving one with fewer Euros than one had pounds sterling” [12], **brexcise** – “tax primarily applicable to Mercedes cars, Italian sparkling wines and other articles of the same class” [12], **brexicology** – “the study of the Brexicon” [17], **brexicon** – “lexicon of Brexit” [21], **brexcuse** – “a crib sheet for shifting blame if Brexit goes bad” [10], **brexist** – “discrimination or prejudice based on one’s view of Brexit” [24], *brexistentialism* – “philosophical doctrine that Brexit means Brexit” [12], **brexiting** – “the act of voting for Britain to leave Europe” [24], **brexlit** – “the literature of Brexit” [17], **brexorcist** – “a tabloid newspaper reader who realises he has been duped with lies and hatred from the Sun, Mail and Daily Express, tries to make amends in turning anti-Brexit, exorcising the demons of little Englanders who seek to wreck the nation’s economy for xenophobic notoriety” [24], **brexplaining** – “to twist and distort facts that show Brexit is a bad idea into arguments in support of it” [24], **brexpletive** – “various things Brits are now calling themselves after voting for the Brexit” [24], *brextremism* – “doctrine aimed at deterring immigration by eliminating unnecessary economic activity” [12]);

– позначають стани (**brexchosis** – “Brexit psychosis” [17], **brexiety** – “Brexit anxiety” [17], **brexistence** – “the fact or state of living or continued survival of Britain (UK) or the British after Brexit” [14], **brexitude** – “the inability to hold a civil conversation with someone who holds a differing political opinion (specifically on the matter of the European Union)” [24], **brexodus** – “the return of British-based EU citizens and companies to Europe after Brexit” [9], **regrexit** – “the feeling of regret and guilt for voting in favour of Brexit (the phenomenon was felt as soon as the morning after the vote in June 2016 as it is thought many voted for Brexit as a protest against other issues with the assumption it would not pass)” [22], **brexotic** – “a tendency to tilt at European windmills” [14]);

– позначають дію чи процес (*brexclaim* – “to estimate one’s chances of success in negotiation” [12], *brexculpate* – “to uphold a broad public duty to make a success of Brexit” [12], *brexogamy* – “the process of obtaining EU citizenship by marriage” [12]).

Разом із тим, у сучасному англомовному медійному дискурсі використовуються й інші телескопічні деривати з константним елементом *brex-*, проте ще не внесені до реєстрів англомовних словників. До числа таких інноваційних лексем, як зазначається у авторитетному журналі «Oxford Today» (1988–2017 роки), авторами та респондентами якого були випускники Оксфорда, є, зокрема, такі лексеми, що обов’язково потраплять до нової редакції Оксфордського словника: **brexcess**, **brexclude**, **brexchequer**, **brexcoriate**, **brexecrable**, **brexecute**, **brexempt**, **brexpect**, **brexpedient**, **brexpel**, **brexpense**, **brexperiment**, **brexplode**, **brexplot**, **brexpose**, **brextinct**, **brextort**, **brextract** [19, с. 6].

Відомо, що різноманітні реалії дійсності репрезентуються лексичними інноваціями, утвореними у тому числі й за моделями словотворення. Саме цей факт дозволяє розглядати новотвори як ситуативно релевантні частини дискурсу [4]. Досліджуючи функціонування нових дериватів в англомовному медійному дискурсі в лінгвопрагматичному аспекті, зосереджуємо увагу на тому як мовні засоби (**константний компонент** *Brex- / brex-*), механізми (телескопічний словотвір) та моделі, за якими утворюються інновації, здатні сплановано створити певні репрезентації дійсності, впливаючи певним чином на свідомість адресата – читача [1, с. 38; 2; 5, с. 194; 16, с. 54].

Прагматична функція новоствореного слова постає як реалізація конкретного комунікативного наміру, потенціал якого визначається конкретним контекстом. Саме тому лінгвопрагматичний аналіз лексичних інновацій з константним компонентом *Brex- / brex-* дозволяє визначити їхню прагматичну значимість у певних контекстних умовах використання. Створений новотвором прагматичний ефект не лише досягає певної комунікативної мети, а й актуалізує компоненти структури похідного слова.

Функціонування лексичних інновацій та їхнє семантичне наповнення зумовлено призначенням медійного дискурсу досягати певних комунікативних цілей, зокрема соціокультурних, інформаційних (роз’яснювальних), оцінно-емоційних [3; 7, с. 47], до яких мовознавці відносять також і мовно-ігрову спрямованість (О. А. Земська, С. В. Льясова, Л. Ф. Омельченко тощо). Мовна гра ґрунтується на свідомому, навмисному поєднанні схожих за звучанням слів з метою утворення комічного ефекту. Наприклад, елемент *brex- / br-* в архітектоніці політичного неологізму *Brexit*, унаслідок фонетичного уподібнення може набувати відтінків оцінної (сатиричної, пародійної) забарвленості й виконувати регулятивно-впливову функцію, перетворюючи телескопічні номінації на комічні експреси. Так, через схожість звучання слів *Brexit* і *breakfast* в англійській мові і допущених учасниками політичного дискурсу обмовок «*Mark my words, we will make breakfast, Brexit a success*» (Ендрю Девіс), з’явилася низка пародійних висловлень: «*Brexit breaks breakfast*», «*Brexit means Brexit: breakfast doesn’t necessarily mean breakfast*» [20] (повторює структуру фрази Терези Мей «*Brexit means Brexit*»). Така фонетична гра має комічний прагмасемантичний ефект обговорення виходу країни з Євросоюзу в контексті його несприятливих наслідків для ранкового прийому їжі: «*Brexit – made of non-EU wheat. Brexit cereal – As a child growing up, Nigel Farage was taught that Brexit was the most important meal of the day, as such he dedicated his political career to it’s promotion in the diets of British citizens. Top nutritional advice, Nige*» [13]. Пор. тж. каламбурне обігрування *Brie* (вид сиру) в телескопічній інновації *Brecession – A brexit-initiated recession, or perhaps a cheese shortage* [13], де мовна гра створюється близькістю слів у фонетичному аспекті *Brie – Britain*.

Вочевидь, мовно-ігрові імпульси скеровують мовця до відкриття нових асоціативних зв’язків, і деформація звукового комплексу *Brex-* у медійному повідомленні отримує прагматичну мету – привернути увагу адресата до створеної мовними засобами інновації. При цьому автор медіаповідомлення розраховує на те, що читач відзначить співіснування обох аспектів сприйняття телескопічної інновації, зауважить елементи гри й загадки в новій лексемі.

Проаналізуємо приклад, у якому розкривається сукупність конкретних явищ, фактів, репрезентованих лексичною інновацією *brexodus* в англомовному медійному дискурсі: It has already started and as the true implications of Brexit sink in the number will swell. Call it the **Brexodus**: well-educated EU nationals with the global job market at their feet turning their back on a country they had thought of as a good and safe place to make their homes. (The Guardian, June 29, 2017). Аналіз лексеми *brexodus*

(*Brexit + exodus*) у вищенаведеному повідомленні вказує на пряме значення цього слова «масовий виїзд людей та корпорацій із Великої Британії». Водночас конкретика констатованого явища зосереджується на препозитивних означеннях (**well-educated, the global, good and safe**). Таким чином, те, про що повідомляється в певному контексті, є елементом фактичної реальності (**it has already started**) та має відповідні наслідки (**the true implications of Brexit sink in the number will swell**).

Відомо, що авторами лексичних інновацій можуть бути і самі політики, як у випадку з лексемою *Brexchosis*. В online-версії щоденної британської газети «The Independent» зазначається, що у своєму виступі про «дорогу до Брексіту» 13 лютого 2018 року міністр закордонних справ Борис Джонсон розкритикував невдалі перемовини прем'єр-міністра Великої Британії та лідера консервативної партії Терези Мей щодо виходу з Євросоюзу, зазначивши про наростання напруженості усередині країни, використавши лексему *Brexchosis*: And in the current bout of *Brexchosis* we are missing the truth: that it is our collective national job now to ensure that when the history books come to be written Brexit will be seen as just the latest way in which the British bucked the trend, and took the initiative – and did something that responds to the real needs and opportunities that we face in the world today and had the courage to break free from an idea – however noble its origins – that had become outdated, at least for us.” (*The Independent, February 21, 2018*). У повідомленні зазначена інновація позначає складність перемовин по «Брексіту», що призводить до так званого «Брексіт-індукованого» психозу (*Brexit + psychosis*), від якого страждає вся країна. При цьому міністр не критикує саме рішення країни вийти зі складу ЄС, вказуючи на зиск, який може отримати країна. Використання особових (**we, us**) та присвійного (**our**) займенників здійснює референцію до позначення суто внутрішньо-британських можливостей через вихід, на що вказують семантично вагомими словами та словосполученнями (**our collective national job, the British, responds to the real needs and opportunities that we face in the world today**).

Лексичні одиниці, у складі яких є константний компонент *Brex / bres*, залучаються медійним дискурсом не лише для номінації реалій, що констатують факти, а й для прогнозування подальшого розвитку подій, як у прикладі з телескопічною інновацією *Brextinct* (*Brex + extinct* – «вимерлий; зниклий»), яку було використано як у заголовку газети «The Sun», так і в текстових повідомленнях про прийняття рішення Британського парламенту по питанню щодо довіри кабінету Терези Мей після голосування по Брексіту. «The Sun» скористалась можливістю перетворити образ Терези Мей на вимерлий вид пташки додо, приєднавши до обличчя політика дзьоб, лапи і хвіст, натякаючи, таким чином, на політичну катастрофу прем'єр-міністра Великої Британії.

В англомовному медійному дискурсі цю подію прокоментували різні видання під назвою «'Brextinct': front pages on Wednesday after May's Brexit vote defeat”: *The Sun took the opportunity to turn May into a dodo, declaring her Brexit deal “Brextinct”, while other newspapers led on the “historic defeat”, “historic humiliation”, “complete humiliation” and “worst defeat ever”*. (*Press Gazette, January 16, 2019*). При цьому зв'язок ситуації навколо Брексіту з образом Мей-додо забезпечується іменуванням Угоди про Брексіт (*Brexit deal*) синонімічними одиницями (“*historic defeat*”, “*historic humiliation*”, “*complete humiliation*”, “*worst defeat ever*”).

У наступному медійному повідомленні інновація *Brextinct* визначається акцентом на часовому аспекті семи іменника *tenure* – ‘the period of time when someone has an important job or is an elected official’ [14], що виявляється у використанні квантифікативної моделі *as much as* для позначення цілком реального політичного краху британського прем'єр-міністра: *The Sun has gone all-out, delivering a classic. “Brextinct”, is its headline and they have pasted May’s face onto a dodo. Presumably the headline intends to speak to the prime minister’s tenure as much as her deal.* (*The Guardian, January 16, 2019*).

У поданому нижче медійному повідомленні інновація *Brextinct* використовується на основі уподібнення подій у минулому до схожих на них: *The Sun invokes memories of former England manager Graham Taylor as a turnip with its photo of Theresa May as a bird with the headline “Brextinct”, and adding “May’s Brexit deal dead as a dodo”*. (*The Journal, January 16, 2019*). При цьому вживання двокомпонентних антропонімів **Graham Taylor** та **Theresa May**, які ідентифікуються підрядним сполучником *as* у поєднанні з іменником, і репрезентують не лише конкретні образи, а й події у відповідній послідовності (**Graham Taylor as a turnip, Theresa May as a bird**). Після поразки збірної Англії на відбірному циклі чемпіонату світу у 1994 році газета «The Sun» на першій полосі надрукувала фотокартку Грема Тейлора з овочем на лобі, після чого він отримав прізвисько «ріпогаловий» і був відправлений у відставку. Аналогічну ситуацію створили журналісти з Терезою Мей у січні 2019 року після голосування в британському парламенті по Брексіту.

Висновки з дослідження та перспективи. Проведений аналіз лексичних інновацій з константним компонентом *Brex- / bres-* у сучасному англомовному медійному дискурсі дозволяє зробити висновок, що усвідомлення реалізації потреб позначати нові реалії дійсності, є одним з основних чинників процесу телескопічного словотворення. Телескопічні слова самі стають базою у подальшому словотворенні, що й визначає роль телескопії у формуванні нових словотворчих елементів. При цьому зазначаємо, що саме складовий компонент телескопічної інновації концентрує увагу на визначальних характеристиках позначуваних явищ, синтезуючи їх у цілісний образ, що доволі легко розуміється англомовним суспільством. І саме цей факт свідчить про тенденцію збільшення та перспективність подальшої активізації утворення лексичних інновацій за телескопічним способом словотворення.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо у встановленні низки стратегій організації сучасного англомовного медійного дискурсу шляхом використання телескопічних лексичних інновацій з константним компонентом *Brex- / bres-*.

Література:

1. Азнаурова Э. С. Прагматика художественного слова. Ташкент : Изд-во Фан, 1988. 120 с.
2. Демьянков В. З. О формализации прагматических свойств языка. *Языковая деятельность в аспекте лингвистической прагматики*. Москва : ИНИОН АН СССР, 1984. С. 191–222.
3. Земская Е. А. Современный русский язык. Словообразование : учеб. пособие. 8-е изд., испр. и доп. Москва : ФЛИНТА : Наука, 2013. 328 с.
4. Кубрякова Е. С. Понятие «парадигма» в лингвистике. Введение. *Парадигмы научного знания в современной лингвистике*. М., 2008. С. 4–14.
5. Линь Е., Кошкарлова С. В. Прагматические функции неологизмов в современных СМИ. *Вестник ТГУ. Сер. Гуманитарные науки*. 2015. Т. 20. Вып. 1 (151). С. 193–196.

6. Омельченко Л. Ф. Телескопічні слова сучасної англійської мови та їх структурно-семантична характеристика. *Збірник Львівського університету. Іноземна філологія*. Львів, 2003. Вип. 15. С. 49–52.
7. Семчинський С. В. Загальне мовознавство : підручник. [2-е вид., перероб. і доп.]. Київ : АТ «ОКО», 1996. 416 с.
8. Чумак Л. М. Лексичні інновації в англійській мові медіадискурсу початку XXI століття: структурний і лінгвопрагматичний аспекти : дис. на здобуття наук. ступеня кандидата філол. наук : спец. 10.02.04 «Германські мови». Київ, 2018. 269 с.
9. Collins English Dictionary Complete and Unabridged edition : 12th edition. Collins, 2014. 2339 p. URL : <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/>
10. Financial Times. URL : <https://www.ft.com/content>.
11. Forbes. URL : <http://www.forbes.com/sites/naeemaslam/2018/05/23>.
12. Griffin T. Brexicon – Defining the terms of negotiation. URL : https://www.tomgriffin.org/the_green_ribbon/2016/10/brexicon.
13. Lexicographical Brexontology. <https://pirate.london/lexicographical-brexontology>.
14. Macmillan English Dictionary online. Macmillan Publishers Limited. URL : <http://www.macmillandictionary.com/>
15. Morozova O. Monomodal and multimodal instantiations of conceptual metaphors of Brexit // *Lege artis. Language yesterday, today, tomorrow. The journal of University of Cyril and Methodius in Trnava*. 2017. Vol. II, №2. P. 250-283.
16. Nauta D. J. *The Meaning of Information*. The Hague: Mouton, 1972. 234 p.
17. Oliver T. A dictionary of Brexit. URL : http://timoliver.blogspot.com/2016/11/a-dictionary-of-brexite_17.html
18. Oxford Dictionaries. URL : <https://en.oxforddictionaries.com/>
19. Oxford Today – Michaelmas 2016. Volume 29 No 1. URL : <http://www.oxfordtoday.ox.ac.uk/sites/files/oxford>.
20. The Guardian. <https://www.theguardian.com/politics/2016/oct/31/brexit-means-brexit-regulations-supermarket-bosse>
21. The Independent. URL : <https://www.independent.co.uk/voices>.
22. The Irish Times. URL : <https://www.irishtimes.com/news/politics>.
23. Top 10 Collins Words of the Year 2016. URL : <https://www.collinsdictionary.com/word-lovers-blog>
24. Urban Dictionary. URL : <https://www.urbandictionary.com/>